

شادمانی اسحاق جهانگیری از نتایج سفر هیأت عراقی به ایران

خلیج فارس به مدیترانه وصل می شود

صفحه ۲

دوشنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۸ ■ ۲ شعبان ۱۴۴۰ ■ ۸ آوریل ۲۰۱۹ ■ سال یازدهم ■ شماره ۲۶۸۸ ■ ۸ صفحه ■ ۱۰۰۰ تومان

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

در جلسه علنی دیروز مجلس قرائت شد

بیانیه ۲۵۵ نماینده مجلس در حمایت از سپاه

صفحه ۲

Vol.11 ■ No.2688 ■ Mon.Apr.08, 2019 ■ ISSN:2008-2886 VATAN-E-EMROOZ

۱۱۸۰ سال و ۱۴۴ روز گذشت

بسیج امکانات برای تخلیه اضطراری شهرها و روستاهای در معرض سیل و اسکان فوری سیل‌زدگان

جهاد مقدس در خوزستان

- بازدید سردار سلیمانی از مناطق سیل‌زده خوزستان ■ راهاندازی موکب‌های اربعین در مناطق سیل‌زده
- اعلام آمادگی اردوگاه‌های راهیان نور برای اسکان ۱۵۰ هزار نفر

عکس: کامیار خطیبی، وطن امروز

صفحه ۴

تیتراهای امروز

این هم یک سند

■ حمایت عجیب مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا از متهمان پرونده محیط‌زیستی‌ها در جریان سیل اخیر، ماهیت ضدملی این متهمان را بیش از گذشته آشکار کرد

صفحه ۲

سعودی و امارات جنگ نیابتی با اخوانی‌ها را به لیبی کشاندند

پشت پرده خلیفه حفر

صفحه ۷

بالا گرفتن تنش‌ها در شبه‌قاره

پاکستان: هند قصد دارد به ما حمله کند!

صفحه ۷

بررسی فعالیت‌های علمی و عملی شهید سیدمحمدباقر صدر به بهانه سی‌ونهمین سالگرد شهادتش به دست رژیم صدام

فقیه زمان شناس

صفحه ۵

نگاه

با تعیین شعار سال ۹۸ به‌عنوان «رونق تولید»، اسمال دهمین سال پیاپی است که رهبر معظم انقلاب شعار سال را با تمرکز بر بخش اقتصاد انتخاب می‌کنند. این رویکرد اقتصادی در تعیین شعارها که به نوعی خط‌مشی کلی یک‌ساله نظام محسوب می‌شود، نشان‌دهنده این است که همچنان مهم‌ترین دغدغه رهبری و در واقع اصلی‌ترین وجه آسیب‌پذیری نظام، حوزه اقتصاد است. این توجه زمانی اهمیت بیشتری می‌یابد که با دقت در سایر حوزه‌های راهبردی حکمرانی اعم از سیاست و فرهنگ، درمی‌یابیم این حوزه‌ها نیز بشدت تحت تأثیر حوزه اقتصاد قرار دارند و ضعف در این بخش می‌تواند- و تا حدودی توانسته- به‌مثابه پاشنه آشیل نظام، از سرعت پیشرفت انقلاب بکاهد. تمرکز دشمن بر حوزه اقتصاد و استفاده صریح از تعبیر «جنگ اقتصادی» بین مقامات آمریکایی، برای مواجهه با جمهوری اسلامی نیز ناشی از همین نگاه دشمن به ایران است.

طبیعتا تحقق شعار «رونق تولید» نیازمند الزاماتی در حوزه سیاست‌گذاری اقتصادی است که دولت متولی اصلی آن محسوب می‌شود، اگرچه نمی‌توان از اهمیت نقش سایر قوا و نهادهای نظام و البته مردم نیز غافل شد.

یکم- تعیین مدل اقتصادی

بدیهی است آنچه باید به عنوان پیش‌نیاز هر اقدامی مد نظر دولت به عنوان اصلی‌ترین، قدرتمندترین و موثرترین نهاد سیاست‌گذاری و اجرایی کشور قرار گیرد، تعیین مدل اقتصادی جهت تحقق رونق تولید است. سایر اقدامات از جمله نحوه تعیین ساختارها، سیاست‌گذاری‌ها و... در ذیل مدل اقتصادی قابل تعریف هستند. در این راستا پرهیز از افتادن در دام «انتخاب بین دوگانه اقتصاد دولتی یا اقتصاد بازار» که در سال‌های اخیر پیروان ایرانی مکتب نئوکلاسیک طرح کرده‌اند، ضرورتی مهم به نظر می‌رسد. نگاهی به تجربیات موفق پیشرفت اقتصادی کشورهای اروپایی در دو قرن هجدهم و نوزدهم و همچنین پیشرفت کشورهای شرق آسیا در بین سال‌های ۱۹۵۰ تا ۱۹۸۰ نشان می‌دهد تقریباً در تمام این موارد شاهد دولتی هستیم که به طور فعال، با سرمایه‌گذاری مستقیم یا هدایت سرمایه‌ها در بخش‌های مختلف، با پذیرش ریسک در صنایعی که بخش خصوصی تمایلی به سرمایه‌گذاری در آن نداشته و با سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ضروری و نیز تحقیق و توسعه (R&D) و مهارت‌ها، سبب پیشبرد توسعه شده است. در همه این نمونه‌ها

الزامات رونق تولید

- امیدرامز

دوم- اصلاح نظام بانکی

برای رونق تولید قطعاً نیازمند اصلاح بنیادین و ساختاری در حوزه بانک و بانکداری هستیم. اینکه رهبر معظم انقلاب روز اول فروردین در جمع مردم مشهد به تأخیر چندین ساله در تقدیم لایحه اصلاح نظام بانکی توسط دولت به مجلس اشاره می‌کنند و اینکه ایشان به معاملات صوری و وام‌دهی بانک‌ها به شرکت‌های زیرمجموعه خود به جای اعطای تسهیلات به بخش تولید اشاره کردند، نشان از وجود یک بیماری عمیق در نظام بانکی است که رونق تولید منوط به اصلاح آن است. تمام بانک‌ها باید به فلسفه وجود خود یعنی واسطه‌گری بین سپرده‌گذار و سرمایه‌پذیر بازگردند و از بنگاهداری آنها ممانعت به عمل آید. مجموع دارایی منجمد بانک‌ها که عمدتاً در بخش املاک و مستغلات بوده است، تا قبل از تحولات قیمتی اخیر بخش مسکن بالغ بر ۱۰۰۰ هزار میلیارد تومان بوده است و می‌توان رقم آن را در سال ۹۸ تا ۳۰۰۰ هزار میلیارد تومان تخمین زد. نکته مهم دیگر کنترل بانک‌ها در خلق پول و اضافه برداشت آنها از منابع بانک مرکزی و نیز بدهی آنها به این بانک است. بنا بر اعلام بانک مرکزی در سال ۹۵ مجموع سرمایه کل بانک‌ها فقط ۶۳ هزار میلیارد تومان بوده است ولی ۵۴۸ هزار میلیارد تومان تسهیلات پرداخت کرده‌اند. این رقم خیره‌کننده به خوبی قدرت خلق پول بانک‌ها را نشان می‌دهد. کنترل و اختیار خلق پول باید در انحصار و تحت مدیریت فعال بانک مرکزی قرار گیرد و با توجه به توجهات کامل اقتصادی و با وجود مابه‌ازای ارزش افزوده انجام شود؛ امری که مستقیماً در حفظ ارزش پول ملی اثرگذار است و مانع از سود عده‌ای بانکدار در مقابل زیان مردم و کاهش قدرت خرید نیز خواهد شد. آمارها نشان می‌دهد دقیقاً در مقطع زمانی سال ۸۶-۸۵ و ۹۲-۹۱ که شاهد جهش قیمت مسکن بودهایم، همزمان نقدینگی بانک‌ها نیز به ترتیب ۳۳/۵ درصد و ۲۴/۸ درصد جهش داشته است. این بدان معنی است که اولاً بانک‌ها در این مقاطع زمانی کوتاه‌امشغال خلق پول عجیب بوده‌اند و ثانیاً خود مستقیماً در عرصه سرمایه‌گذاری و بنگاهداری فعال بوده‌اند و پول‌های خلق‌شده را توسط شرکت‌های تابعه در بخش املاک و مستغلات سرمایه‌گذاری کرده‌اند. احتمال قریب به یقین این آمار درباره تحولات مسکن در سال ۹۷ نیز قابل تعمیم است که اثبات قطعی آن نیازمند انتشار آمار رسمی سال ۹۷ است. شواهدی وجود دارد که سال گذشته نیز بانک‌ها به سفته‌بازی در بازار ارز و سکه نقش داشته‌اند. وجود این تعداد بانک و موسسات

اعتباری، مبین این نکته است که خلق پول و فعالیت اقتصادی، سودآوری مناسبی برای آنها به همراه دارد، اگر نه صرف فعالیت واسطه‌گری برای امر تولید با تعداد معدودی بانک نیز میسر است. از این نکته نیز نباید غافل شد که بخش اعظم تسهیلات بانکی به افراد نهادهای معدودی پرداخت می‌شود؛ واقعیتی که اولاً نشان‌دهنده وجود رانت در اعطای وام‌هاست و ثانیاً از وجود بدهی‌های به تأخیر افتاده‌ای حکایت می‌کند که ابریده‌کاران پرداخت نکرده‌اند و مداوما تمدید شده و در اسناد مالی بانک‌ها به عنوان دارایی‌های موهوم یا سمی، بحران نظام بانکی را تشدید می‌کند. بدیهی است «رونق تولید» بیش از هر چیز نیازمند سرمایه است و سرمایه‌ای که با عاملیت بانک‌ها در بخش غیرمولد هزینه شود به رونق کمک نخواهد کرد. حتی اگر فقط نیمی از رقم بسیار بزرگ نقدینگی که تقریباً به ۱۸۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است، به بخش تولید سررازیر شود، می‌تواند به رونق تولید کمک قابل توجهی کند و این مهم قابل تحقق نیست مگر اینکه از فعالیت اقتصادی و بنگاهداری بانک‌ها ممانعت به عمل آید.

سوم- اصلاح نظام مالیاتی

رونق تولید نیازمند این است که تولید نسبت به سایر بازارهای رقیب که عمدتاً متمرکز بر سفته‌بازی هستند، اعم از مسکن، ارز، سکه، خودرو و... به‌صرفه‌تر باشد. نمی‌توان بازدهی بیشتر سایر بازارها نسبت به بخش تولید را نادیده گرفت و در عین حال انتظار داشت تولید در کشور با رونق مواجه شود. زمانی که سرمایه‌گذاری در حوزه سفته‌بازی با ریسک و زحمت کمتر و در عین حال بازدهی بیشتری همراه است، بدیهی است سرمایه‌ها به سمت خود جذب می‌کند. در این میان تولیدکننده با انواع و اقسام مشکلات اعم از تأمین سرمایه در گردش، نرخ تسهیلات مالی بالا، تأمین ارز جهت خرید تکنولوژی و مواد اولیه و واسطه‌ای، مالیات، حقوق و بیمه کارگر و همچنین بازاریابی و فروش و گاه قیمت‌های دستوری غیرکارشناسی دست و پنجه نرم می‌کند. این در حالی است که بازار سفته‌بازی با بسیاری از این مشکلات مواجه نیست و در نهایت بازدهی به مراتب بیشتری را نیز کسب می‌کند.

در چنین شرایطی آنچه جهت رونق تولید اهمیت می‌یابد این است که دولت تلاش کند بازارهای موازی را کم‌بازده‌تر و لذا سرمایه‌گذاری در آن را غیرموجه کند. اصلی‌ترین ابزار دولت در چنین راهبردی، ابزار مالیات است.

ادامه در صفحه ۶

دوست روزهای بحرانی

- میکائیل دینانی

مهم‌ترین نقطه مشترک ایران و عراق برای انجام این عملیات، تالاب هورالعظیم بود که بخش کوچکی از آن در داخل ایران و بخش بزرگ‌ترش در خاک کشور عراق است.

کلان تالاب هورالعظیم در غرب استان خوزستان در انتهای رود کرخه در منطقه مرزی دشت آزادگان بین ۲ کشور ایران و عراق واقع شده است. این تالاب در بخش ایرانی مشترکاً در شهرستان‌های دشت آزادگان و هویزه استان خوزستان واقع

شده که هدایت آب به سمت هورالعظیم می‌تواند فرصت تخلیه شهرها را بیشتر کند و حجم خسارات را کاهش دهد.

در چند روز گذشته هماهنگی‌هایی بین ایران و عراق صورت گرفت و پس از موافقت بغداد، روز شنبه دیوار مرزی هورالعظیم توسط سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در چند نقطه منفرج شد تا جریان آب به سمت بخش غربی هورالعظیم در عراق گسیل شده و روند حرکت آب به سمت سوسنگرد کمتر شود. به گفته مقام‌های مسؤول، اگر این اقدام صورت نمی‌گرفت همان روز شنبه سوسنگرد زیر آب می‌رفت.

همکاری‌های عراق با ایران در چند سال گذشته باعث شده بود آمریکا از خارج و جریان غرب‌گرا در داخل تمام تلاش خود را جهت تفرقه‌افکنی بین ۲ ملت انجام دهند اما ایران و عراق در مبارزه با داعش، همپیمان بودند و پس از آن حالا بی‌اعتنا به تحریم‌ها به سمت قراردادهای تجاری گسترده رفته‌اند؛ سفر روز شنبه نخست‌وزیر عراق به ایران در همین راستاست. سال گذشته روزنامه‌های زنجیره‌ای تلاش بسیاری کردند آتش تفرقه بین ۲ ملت گسترده شود اما اتحاد مردم ایران و عراق در راهپیمایی عظیم اربعین این حرکت را خنثی کرد. حالا و در شرایط بحرانی که به گفته علی لاریجانی، رئیس مجلس، صلیب سرخ حتی یک دلار هم به هلال‌احمر ایران کمک نکرده است و گردشگری برطرف می‌شود، از طرف دیگر جلوی کانون ریزگردهای خوزستان تا حدود زیادی گرفته می‌شود.

یکشنبه ۱۸ فروردین: پرواز

ساعت ۴ بود، باید سریع به فرودگاه می‌رسیدم. به پیک موتوری اصرار می‌کردم که عجله کن. پرسید: برای چه؟! گفتم: قرار است با گروهی برای گزارش از مناطق سیل‌زده عازم خوزستان شوم؛ این را که گفتم گاز موتورش را گرفت. جلوی فرودگاه موقع پیاده شدن گفت: کرایه نمی‌خواهد؛ شاید این را هم از ما قبول کنند. گفتم: قبول می‌کنند! شاءالله.

هوایم بالا ای اهواز در حرکت است؛ کارون پر از سیلاب است و جاده‌های ساحلی کنارش را هم پر کرده اما مسیر سیلاب روان است و آسیبی به شهر نزده است. خودروها در شهر در حال حرکتند و اثری از بحران در اهواز نیست اما کمی آن طرف‌تر در دشت حمیدیه تا چشم کار می‌کند آب است. روستاها و نخلستان‌ها و مزارع زیر آب رفته. بعضی از روستایی‌ها در فاصله چند صد متری تا چند کیلومتری روستاهای‌شان چادر زده‌اند و منتظرند اما آب با سرعت به سمت آنها پیشروی می‌کند. تخلیه موقعیت‌شان پیش از اینکه وضعیت بحرانی شود و آنها در حلقه آب محاصره شوند بسیار مهم است. نیروهای نظامی می‌گویند اعلام تخلیه داده‌اند و در حال فراهم کردن شرایط هستند اما برخی قبول نمی‌کنند تخلیه کنند و همین روند امدادسانی و مدیریت بحران را دچار خلل کرده است!

در همین حال، انفجار در دیوار مرزی هورالعظیم تا حدودی روند حرکت آب به سمت سوسنگرد را کند کرده است. ■ **دوست روزهای بحرانی**

ایران در روزهای بحرانی به سر می‌برد و پس از مازندران، گلستان و لرستان حالا بحران سیل عظیم به سمت خوزستان در حرکت است. جمعیت تحت تأثیر خوزستان قابل مقایسه با سیل‌زدگان پیشین نیست و این حجم بحران را چند برابر می‌کند اما در این بین کمک دولت عراق به ایران می‌تواند بخشی از حجم بحران را کم کند. سیل رودخانه کرخه به سمت دشت آزادگان، شهرهای سوسنگرد، هویزه، رفیع، حمیدیه و بستان در حرکت است و می‌تواند تمام این شهرها و روستاهای اطراف آنها را کامل زیر آب ببرد که جمعیتی بیش از ۲۰۰ هزار نفر را تحت‌الشعاع این سیلاب قرار می‌دهد اما تمهیدات لازم بین ایران و عراق و کمک دولت این کشور برای انتقال سیلاب به خاک این کشور می‌تواند از حجم آسیب به مناطق یادشده بکاهد.